

סתם כלום

נחמיה שטרסלר

אם היו אומרים לי לפני חודשיים, שבנימין נתניהו יעביר בממשלה החלטה להעלות את מס ההכנסה, להגדיל את מס החברות ולהטיל מסים גבוהים יותר על רווחי הון בבורסה - הייתי צוחק בביטול ואומר שזה בלתי אפשרי. הרי זה כמו צלם בהיכל נתניהו. זו בעצם המרת דת, כי הדת של נתניהו כל השנים היא הורדת מסים; איך פתאום הוא תומך בהעלאתם?

אלא שמנהיגי המחאה אינם מתרשמים אפילו מהשינוי המפתיע הזה. הם אמנם תבעו להעלות את המסים הישירים על בעלי היכולת ולהוריד את המסים העקיפים על המעמד הנמוך והבינוני, אך כשועדת טרכטנברג המליצה בדיוק על כך, וברגע שהממשלה אימצה את המהלך בתחילת השבוע - הם שוב כועסים ולא מרוצים. "זה כלום", הם אומרים.

האמת היא, ששום דבר לא ירצה אותם. הם התאהבו במחאה והשתכרו מהכוח שהיא מעניקה להם. לפני ליף פונה לנתניהו בזלזול מופגן ומציגה לו אולטימטום: "ביבי, זו הפעם האחרונה שאני פונה אליך באופן ישיר". אחר כך היא אומרת: "אנחנו אזרחים ענקיים, וכל ראשי הממשלה, השרים והנגידים הם ננסים מפוחדים". אם כך, מה אכפת לענק השינוי שעושה הננס?

ב-2003, כשנתניהו היה שר אוצר בממשלת אריאל שרון, הוא יזם מהלך שכלל הורדת מסים וקיצוץ בתקציב במטרה להאיץ את הפעילות במשק. במסגרת זו הורד מס ההכנסה השולי מ-51% לרמה של 45% כיום, ומס החברות הורד מרמה של 36% לרמה של 24% כיום. צעדים אלה ואחרים הביאו לחילוץ המשק מהמיתון העמוק שבו היה שרוי ולמעבר לצמיחה מהירה. כתוצאה מכך ירדה האבטלה מרמה של 11% לרמה של 6%, וזאת הצלחה חברתית ברורה.

והנה עכשיו, בתוך 50 יום בלבד של עבודת ועדת טרכטנברג, הכל התהפך. נתניהו, במקום להמשיך להוריד את מס ההכנסה השולי מרמה של 45% לרמה של 39% (באופן הדרגתי) כמו שתיכנן עד לפני חודשיים, מעלה את המס השולי ל-48% ואף מטיל "מס עשירים" של 2% נוספים על מי שמשתכר מעל 83 אלף שקל בחודש. כלומר, המס השולי יעלה ל-50%. כמו כן מעלה נתניהו את מס החברות ל-25%, במקום להמשיך להוריד אותו באופן הדרגתי לרמה של 18% - כמו שתיכנן עד לפני חודשיים.

ואם אין די בכל המהפך הזה, הרי שנתניהו גם מעלה את מס רווח הון על מכירת מניות בבורסה, איגרות חוב צמודות ודיווידנד, מ-20% ל-25%. בעלי שליטה ישלמו אף יותר: 30% על הדיווידנד שהם מקבלים. אבל אצל ליף וחבריה - כל זה הוא כלום.

בצד השני של המשוואה החליטה הממשלה השבוע להקטין שורה ארוכה של מסים עקיפים, במטרה לבצע את הדרישה המרכזית של אנשי המחאה: הורדת יוקר המחיה. מדובר בביטול העלאה מתוכננת של הבלו על הדלק ב-40 אגורות, ובמתן שתי נקודות זיכוי לגבר בעבור כל ילד עד גיל שלוש, מה שישפר את ההכנסה של זוגות צעירים עובדים. והעיקר: הורדה הדרגתית של מכסים ומסי קנייה על מוצרים מיובאים - כדי להוריד את רמת המחירים המטורפת הקיימת בישראל.

הרי יוקר המחיה היה המנוע שהניע את גל המחאה החברתית. זה התחיל בינואר במחאת הדלק והתרחב אחר כך למאבק נגד המחיר המופקע של הקוטג'. רק אחרי זה התרחבה המחאה לנושא הדיור ולמדיניות החברתית כולה. לכן ראוי לברך על הורדת המכסים על מוצרי תעשייה שונים, באופן הדרגתי לאורך ארבע-שש שנים, עד שיתאפסו, ולברך גם על הורדת מסי הקנייה על מוצרי אלקטרוניקה.

אמנם היה צריך לבטל את המכסים הללו בתוך כמה חודשים ולא בתוך כמה שנים, וגם היה צורך להוריד את המכסים הגבוהים המוטלים על יבוא מוצרי מזון; אך בכל זאת נעשה כאן צעד בכיוון הנכון. צעד שיביא להורדת מחירים, להגברת כוח הקנייה של משקי הבית ולהעלאת ההיצע והמגוון של המוצרים.

אבל אצל מנהיגי המחאה, כל זה הוא סתם אחיזת עיניים, סתם כלום.